

I. Uvod

Socijalna isključenost se u najkraćem može definisati kao pojava (fenomen), kada određene grupe stanovništva ne mogu u potpunosti aktivnosti učestvovati u društvu. Na ovaj način, određene grupe stanovništva su, u stvari, isključene iz glavnih tokova društva, ne učestvuju u donošenju odluka, ne doprinose razvoju zajednice, isključeni su iz kulturnih dešavanja ili nemaju adekvatan pristup osnovnim servisima koje pruža država (zdravstvo, školstvo i socijalna politika) i/ili programima zapošljavanja. Socijalna isključenost, na ovaj način, doprinosi daljoj marginalizaciji ranjivih grupa, osiromašuje ih, i osim socijalnih problema, može u ekstremnim slučajevima prerasti u faktor socijalne nestabilnosti cijele društvene zajednice. Jedan od faktora koji u velikoj mjeri doprinosi socijalnoj isključenosti je i nedostupnost potpunih i taženih informacija.

U 20 i 21 vijeku, osnovni vid prenosa informacija je (analogna) televizija koja je sredinom prošlog vijeka dostigla vrhunac u smislu pouzdanosti, kvaliteta i jednostavnosti implementacije. Svi ovi razlozi doveli su do naglog razvoja elektronskih medija što za posljedicu ima sve veću potrebu za novim frekventnim prostorom. Taj trend doživljava svoju kulminaciju u Crnoj Gori u poslednjih desetak godina, pa nedostatak ovog resursa postaje sve evidentniji. Sa daljom tendencijom rasta izlaz se jedino vidi u smjeni tehnologija. Poslednje dvije decenije evidentna je sve veća prisutnost digitalne tehnologije u radio-difuziji. Između ovih tehnologija postoji evidentna razlika i po pravilu obje imaju svoje prednosti i mane.

Razlozi za digitalizaciju televizije su višestruki: kvalitetnija slika, veća otpornost na smetnje, bolje iskorišćenje radiofrekvencijskog spektra, veće mogućnosti obrade signala, interaktivnost, i mnoge druge. Slično se odnosi i na digitalizaciju sistema za prenos zvuka-radio.

Kompletan proces snimanja, obrade i arhiviranja TV programa je uglavnom digitalizovan, jer TV stanice odavno koriste digitalne kamere i ostalu studijsku opremu ali sve do nedavno, emitovanje TV slike (programa) nije bilo digitalno.

U najkraćem, digitalizacija emitovanja TV programa zahtijeva:

- odgovarajuću pripremu signala koji treba emitovati,
- zamjenu postojećih, analognih predajnika, novim digitalnim,
- prilagođavanje kućnih prijemnika.

Što brži prelazak na digitalne radio-difuzne sisteme je cilj država članica Evropske Unije i on ima za posljedicu oslobađanje frekvencijskog spektra i stvaranje mogućnosti za njegovo dalje racionalno korišćenje. Inicijativa i2010 Evropske komisije predstavlja viziju zajedničkog i koordiniranog eliminisanja ograničenja vezanih za upotrebu spektra u svim državama članicama u cilju promovisanja otvorene i konkurentne ekonomije. Neposredne povoljnosti se prvenstveno pružaju građanima kroz mogućnost bržeg pristupa novim tehnologijama i nižim cijenama korišćenja komunikacionih servisa.

Jedan od faktora koji su doprinosili odlaganju implementacije prelaska na digitalni signal su i troškovi koje bi imale i nacionalna televizija i lokalne TV stanice (oprema i obuka za korišćenje novih tehnologija), kao i sami građani zbog potrebe prilagođavanja postojećih TV prijemnika zahtjevima digitalne televizije.

II. Prednosti Digitalizacije

Digitalna televizija donosi bolji kvalitet televizijskog signala, prijem televizijskih programa bez smetnji, mogućnost većeg izbora kroz dodatne televizijske programe te nove usluge, kao što su digitalni teletekst, interaktivne usluge, elektronski programski vodiči (EPG) i televizija visoke rezolucije (HDTV). Digitalno emitovana TV slika i ton, su znatno otporniji na razne smetnje kojima su izloženi na putu od TV studija do kućnog prijemnika (atmosferske prilike, mehaničke barijere, industrija...). Čak i veoma oštećen (degradiran) digitalni TV signal, može da obradi i rekonstruiše odgovarajući TV prijemnik. Time se uprkos uticajima smetnji, dobijaju visoko kvalitetni slika i zvuk na TV prijemniku.

Dosadašnje emitovanje (analogno) podrazumijevalo je jedan TV kanal = jedan TV program, dok digitalna televizija omogućava mnogo efikasnije korišćenje kapaciteta jednog TV kanala: Jedan TV kanal = više TV programa. To se postiže kompresovanjem (sabijanjem, sažimanjem) digitalnih podataka o TV slici i tonu, čime se oslobađa prostor u tom TV kanalu za dodatne sadržaje: teletekst, EPG, surround 7.1 zvuk i slično.

Prelazak na digitalne radio-difuzne sisteme takođe pruža veće mogućnosti za zadovoljavanje potreba starije populacije i građana sa posebnim potrebama, obezbjeđivanjem dodatnih servisa kao što su unaprijeđeno titlovanje, audio komentari i potpisivanje. Posebno važna je i mogućnost uvažavanja potreba i zahtjeva korisnika vezano za pristup interfejsima (npr. EPG – elektronski programski vodič) i prijemnicima.

Konačno, uvođenjem novih digitalnih servisa daje se doprinos daljem razvoju slobode izražavanja i informisanja na globalnom, nacionalnom i lokalnom nivou i podstiče razvoj medijskog pluralizma. Konkretnije, digitalna televizija omogućava da korisnici ostvaruju neposrednu interakciju sa TV servisima, dobijaju ažurne i kvalitetne informacije što, posebno za gore navedene ranjive grupe, predstavlja značajan iskorak sa aspekta njihove socijalne uključenosti i aktivnijeg učešća kroz glavne društvene tokove.

III. Trenutna situacija na polju prelaska sa analognog na digitalni signal

Strategija razvoja informacionog društva 2012-2016 u Crnoj Gori je rađena na osnovu Direktiva 2002/21/E3 Evropskog parlamenta i Savjeta o zajedničkom okviru za elektronske i komunikacione mreže i usluge – Okvirna direktiva (Directive 2002/21/EC of The European Parliament and of The Council of 7 March 2002 on a common regulatory framework for electronic communications networks and services – Framework Directive) i Direktive 2009/140/E3 ra (Directive 2009/140/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 amending Directives 2002/21/EC on a common regulatory framework for electronic communications networks and service, 2002/19/EC on access to, and interconnection of electronic communications networks and associated facilities, and 2002/20/EC on the authorisation of electronic communications networks and services).

U Crnoj Gori je kao standard za digitalno emitovanje signala usvojen DVB-T2 . DVB-T2 (Digital Video Broadcasting - Terrestrial) je sistem zemaljskog odašiljanja TV signala u digitalnoj tehnici. U cilju izvršavanja preuzetih obaveza Crne Gore iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju države Crne Gore i Zakona o potvrđivanju Završnih akata Regionalne konferencije o radio-komunikacijama za planiranje digitalne terestrijalne radiodifuzne službe u djelovima regiona 1 i 3, u frekvencijskim opsezima 174-230 MHz i 470-862 MHz (RRC-06), kao i Zakona o digitalnoj radio-difuziji cilj je da se DIGITALIZACIJA - proces uvođenja digitalnog prenosa zemaljske radio difuzije završi do 17 juna 2015.

Realizacija predajničke mreže sa nacionalnim pokrivanjem teritorije Crne Gore realizovan je kroz IPA program u okviru projekta podrške javnom radio-difuznom servisu u procesu prelaska sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme, koji je odobren od strane Evropske komisije 2009. godine. Premda je IPA projektom „Radio-difuzni centar“ d.o.o imenovan za korisnika sredstava, opšti cilj projekata je pružanje podrške razvoju informacionog društva i elektronskih medija u Crnoj Gori, da bi se stvorili uslovi na osnovu kojih će biti moguće građanima Crne Gore ponuditi servise sa dodatnom vrijednošću i brži pristup novim tehnologijama.

Osim promjene tehnologije na predajnoj strani i prijemna oprema smještena kod korisnika mora biti u stanju da primi odgovarajući digitalni signal koji bi se obradio u signal moguć za gledanje na TV uređajima starije generacije. Za konvertovanje digitalnog signala je potreban uređaj Set-top-box (STB tj resiver). Resiver se povezuje sa TV prijemnikom s jedne strane i sa vanjskom ili sobnom antenom s druge strane. Osim STB uređaja u kombinaciji sa analognim prijemnikom, prijem digitalnog televizijskog signala moguće je ostvariti i novim modelima TV prijemnika sa integrisanim DVB-T2 prijemnikom odnosno posredstvom IDTV (Integrated Digital Television) prijemnikom.

Postojeći nacionalni sistem nije predviđen za lokalne TV stanice jer on emituje isti programski sadržaj na cijeloj teritoriji Države. Izgradnja sistema, mreze, sa lokalnim i regionalnim pokrivanjem omogućila bi TV stanicama, lokalnim javnim servisima kao i komercijalnim stanicama koje emituju na lokalnom ili regionalnom nivou da i one emituju digitalni signal.

IV. Značaj digitalizacije u Crnoj Gori

Proces digitalizacije se ne odnosi isključivo na tehnološke promjene u emitovanju i dopremi televizijskih programa. Temeljni je zadatak, u prelaznom razdoblju koje obuhvata period do 17. juna 2015. stvoriti uslove za povećanje kvaliteta i opsega proizvodnje i emitiranja novih programskih sadržaja, čime se obogaćuje cjelokupni medijski prostor Crne Gore. Televizije na nacionalnom i lokalnom nivou i proizvođači programa u sljedećem razdoblju će imati na raspolaganju veće mogućnosti kada su u pitanju kapaciteti za emitovanje, što će krajnjim korisnicima usluga – gledaocima omogućiti znatno veći i raznovrsniji izbor programskih sadržaja, u odnosu na postojeću analognu televiziju, kao i bolju dostupnost informacija određenim ranjivim kategorijama stanovništva.

Važno je naglasiti da prelazak na digitalnu tehnologiju ne znači samo početak rada postojećih televizija na digitalnoj platformi, već stvaranje okruženja koje omogućuje otvoreno i slobodno medijsko tržište, uz poštovanje načela transparentnosti i nediskriminacije.

V. Digitalizacija i ranjive grupe

Kako je već ranije pomenuto, očekuje se da će digitalna televizija omogućiti bolju dostupnost relevantnih informacija ranjivim kategorijama stanovništva kao što su stara i nemoćna lica, osobe sa invaliditetom, stanovništvo koje živi u ruralnim oblastima i djeca sa smetnjama u razvoju. Unapređenja će biti vidljiva kroz mogućnosti audio komentara i titlovanja što omogućava da slabovide i osobe sa slušnim smetnjama (gluvi i nagluvi) mogu kvalitetnije pratiti TV emisije koje su unaprijed pripremljene, sa titlom u dnu ekrana. Na ovaj način pristup informacijama se kod ove ranjive grupe povećava.

Takođe, sa digitalizacijom lokalnih TV servisa, omogućiće se bolja saradnja nacionalnih i lokalnih servisa u smislu razmjene informacija, produkcije TV emisija i pravovremenog izvještavanja sa lokalnog nivoa. Televizije na lokalnom nivou će biti u stanju da preuzimaju nacionalni program i emituju ga na lokalnom nivou. Svi ovi procesi, u krajnjem dovode do razvoja medijskog prostora i povećanog informisanja i učešća lokalnih zajednica u kreiranju, pristupu i korišćenju informacija značajnih za sve građane. Nepotrebno je naglašavati da će se procesom digitalizacije značajno povećati medijski kapaciteti na lokalnom nivou kako kroz modernizaciju opreme, tako i kroz obuku medijskih zaslenih.

Uvođenjem novih tehnologija otvaraju se nove mogućnosti, koje u korak sa novim telekomunikacionim uslugama, i razvojem mobilnih informacionih tehnologija i softverskih aplikacija, mogu omogućiti neposredno učešće građana i uticaj na sadržaj TV programa, naročito na lokalnom nivou. Na ovaj način, građani prestaju da budu isključivo pasivni korisnici (konzumenti TV programa) već i sami postaju kreatori informacija i doprinose transparentnosti, efikasnijoj upravi i aktivnom učešću u procesu odlučivanja na lokalnom nivou.

Sa druge strane, proces digitalizacije, sa strane korisnika (građana) iziskivaće određene finansijske troškove – nabavku STB uređaja. S obzirom na sadašnju socio-ekonomsku situaciju određne ranjive kategorije moguće, neće biti u stanju da se prilagode situaciji i biće im potrebna dodatna pomoć u ovom procesu. Prema podacima iz Informacionog Sistema socijalnog staranja, oko 13,000 porodica u Crnoj Gori se nalazi u stanju neke vrste socijalne potrebe i ove porodice koriste neke od vidova socijalnih davanja. U skladu sa navedenim realno je pretpostaviti da će porodicama koje su su već sada u stanju socijalne potrebe, prelazak na digitalni signal će biti otežan, zbog dodatnih troškova koje iziskuje ovaj proces, te da im je u tom smislu potrebno dodatno pružiti pomoć.

VI. Cilj Projekta

Veće socijalno uključivanje svih građana, prije svega najranjivijih grupa kroz povećanje dostupnosti kvalitetnih informacija i jačanje kapaciteta lokalnih javnih servisa.

6.1 Specifični cilj projekta:

U odnosu na dati cilj postoje tri specifična podcilja projekta podijeljena u II faze :

I faza:

1. Stvoriti preduslove da nove i napredne usluge putem digitalne televizije budu na raspolaganju najmanje istom broju socijalno ugroženih domaćinstava u odnosu na broj korisnika postojeće analogne televizije

II faza:

2. Doprinijeti da lokalne televizije budu u mogućnosti da proizvode sadržajni, kvalitetniji program sa većim obuhvatom, koji olakšava pristup informacijama stanovništvu uljučujući i pojedine ranjive grupe građana kao i mogućnost nesmetanog praćenje tog programa na cijeloj teritoriji opštine slobodno, iz etra, u digitalnoj tehnologiji.
3. Informativni servisi rade sa povećanim kapacitetom, uz interakciju sa građanima zajednice koji koriste nove tehnologije.

6.2 Strategija za ostvarenje podciljeva:

Glavni partneri na projektu će biti Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije (MIDT), Ministarstvo rada i socijalnog staranja (MRSS) i Radio difuzni centar Crne Gore d.o.o. (RDC). MIDT i RDC će prevashodno biti zaduženi za obezbjeđenje neophodnih inputa i praćenje realizacije ugovora sa izvođačem posla u dijelu nabavke STBa i opreme za lokalne TV servise, dok će MRSS obezbijediti neopodhodne podatke iz Informacionog sistema socijalnog staranja (Socijalnog kartona) i validaciju korisnika prilikom raspodjele STBa. UNDP će biti implementacioni partner za sva tri specifična podcilja projekta.

Kako bi se ostvario podcilj 1. potrebno je da se sadašnjim korisnicima analogne televizije a koji su u stanju socijalne potrebe omogućiti korišćenje digitalnog signala bez dodatnih troškova koji uključuju nabavku potrebne opreme - STBa. Važan faktor za donošenje odluke o nabavci STB (Set Top Box) ili promjeni prijemnika je trenutni životni standard ovih domaćinstva. Jasno je da će se, bez određenih subvencija, određeni dio domaćinstava suočiti se sa nemogućnošću pokrića troškova prelaska sa analognih na digitalne prijemnike. U slučaju da se prelaskom sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme ne obezbijedi dobra pokrivenost, pojedina domaćinstva suočila bi se i sa dodatnim troškovima prelaska na druge sisteme distribucije radio/TV signala (satelitski, kablovski,...). Treba imati u vidu da je važan stimulans za donošenje odluke o promjeni prijemnika i percepcija o mogućnosti korišćenja novih ili boljih usluga. Drugim riječima, projektom treba omogućiti da niti jedna društvena grupa u procesu prelaska na digitalno emitovanje televizijskih programa ne bude zapostavljena, odnosno, u daljem isključena iz bilo kojeg razloga. U saradnji sa Vladom Crne Gore na početku projekta će se definisati tačan obuhvat korisnika i broj STBa koji trebaju biti isporučene korisnicima a.

Za ostvarenje podcilja 2. potrebno je prilagođavanje postojeće tehnološke infrastrukture lokalnih javnih TV servisa u Crnoj Gori u skladu s postojećom praksom u zemljama članicama Evropske unije. Drugim riječima, potrebno je izvršiti nabavku, distribuciju, instalaciju, obuku osoblja i puštanje u rad nove opreme koja će omogućiti da se signal lokalnih TV emitera prilagodi i emituje preko lokalne mreže digitalnih predajnika što će doprinijeti da se otpočne sa proizvodnjom i emitovanjem kvalitetnijeg i sadržajnijeg TV programa. U Crnoj Gori postoje tri lokalna javna servisa koji imaju odobrenje za emitovanje: Budva, Pljevlja i Nikšić. Ulcinj kao četvrti lokalni javni servis je krenuo sa aktivnostima oko nabavke opreme za studio, pa se ubrzo može očekivati da počne sa emitovanjem. Kako bi se ovaj podcilj ostvario, neophodno je nadograditi postojeću predajničku mrežu u ovim opštinama.

Za ostvarenje cilja 3. potrebno je sprovesti kampanju o značaju i mogućnostima koje pružaju nove tehnologije. Na ovaj način građanima će biti predstavljeni primjeri interakcije sa lokalnim medijima korišćenjem novih informaciono-komunikacionih tehnologija. Sa druge strane potrebno je sprovesti aktivnosti koje će doprinijeti 'približavanju' lokalnih servisa građanima i koje će ih učiniti dostupnijim za interakciju. U tom smislu, potrebno je osoblju u lokalnim TV stanicama pružiti obuku i omogućiti razmjenu/pristup dobrim praksama u razmjeni informacija (interakciji) sa građanima.

Ostvarenjem datih podciljeva će se doprinijeti ubrzanom povećanju broja korisnika usluga digitalne televizije te omogućiti potpuni prelazak na digitalno emitovanje televizijskih programa uz povećanu uključenost svih građana.

6.3 Aktivnosti

- Definisanje ugroženih kategorija stanovništva koje stiču uslov za dobijanje STBa kao i nabavka set top box-ova za socijalno ugrožene kategorije stanovništva.
- Nabavka i instaliranje predajničke mreže kao preduslov za emitovanje digitalnog signala za lokalne TV servise – što je neophodno za ulazak u „multipleks“ sistem Radio difuznog centra kako bi mogli emitovati signal na teritoriji opštine
- Pilot projekat portala u cilju unapređenja produkcija audio-vizuelnih sadržaja, posebno onih posvećenih određenim ciljnim grupama koje kroz proces digitalizacije mogu računati na nove i do sada nedostupne sadržaje; omogućena razmjena dobrih praksi koje dovode do većeg uključivanja građana u produkciju

Podizanje ukupne medijske pismenosti stanovništva kroz aktivnosti usmjerene na edukaciju stanovništva u cilju povećanja interakcije.

VII. Rezultati projekta i okvir resursa				
Naziv projekta i identifikaciona oznaka projekta (UNDP ATLAS ID): Podrška digitalizaciji u Crnoj Gori				
Namjeravani ishod	Ciljne vrijednosti na kraju projekta	Indikativne aktivnosti	Zadužene strane	Inputi
Obezbijediti da nove i napredne usluge putem digitalne televizije budu na raspolaganju najmanje istom broju socijalno ugroženih domaćinstava u odnosu na postojeću analognu televiziju <i>Referentna vrijednost:</i> Socijalno ugrožene porodice nemaju pristup digitalnoj TV. <i>Indikator:</i> 15.000 cca distribuiranih STBa za prijem digitalnog signala.	1. 15.000 cca STBa distribuirano socijalno ugroženim porodicama 2. Povećana interakcija sa građanima kroz pilot portal	Ključna aktivnost prve faze • Aktivnost 1.1. – Analiza potražnje STBa od strane socijalno ugroženih i priprema tendera za nabavku STBa • Aktivnost 1.2. Nabavka STBa • Aktivnost 1.3. Promotivna kampanja;	UNDP	UNDP: Tim Projekta, interni eksperti, kompanija/e Ukupno za ove aktivnosti: 410.000 eur

***Napomena: Aktivnosti druge faze projekta će se realizovati nakon što se obezbijede finansijska sredstva**

VIII. ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA PROJEKTOM

Institucionalni okvir

Partneri u projektu su Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Radio-difuzni centar Crne Gore i UNDP.

Projekat će biti realizovan po modelu Direktnog izvršenja (Direct Execution modality (DEX)) u skladu sa pravilima i propisima UNDP, izloženim u Priručniku za realizaciju programa, koji će biti prilagođen za ovaj konkretni program i baziran na Priručniku za programiranje UNDP-a i opštim Smjernicama UNDP-a za DEX.

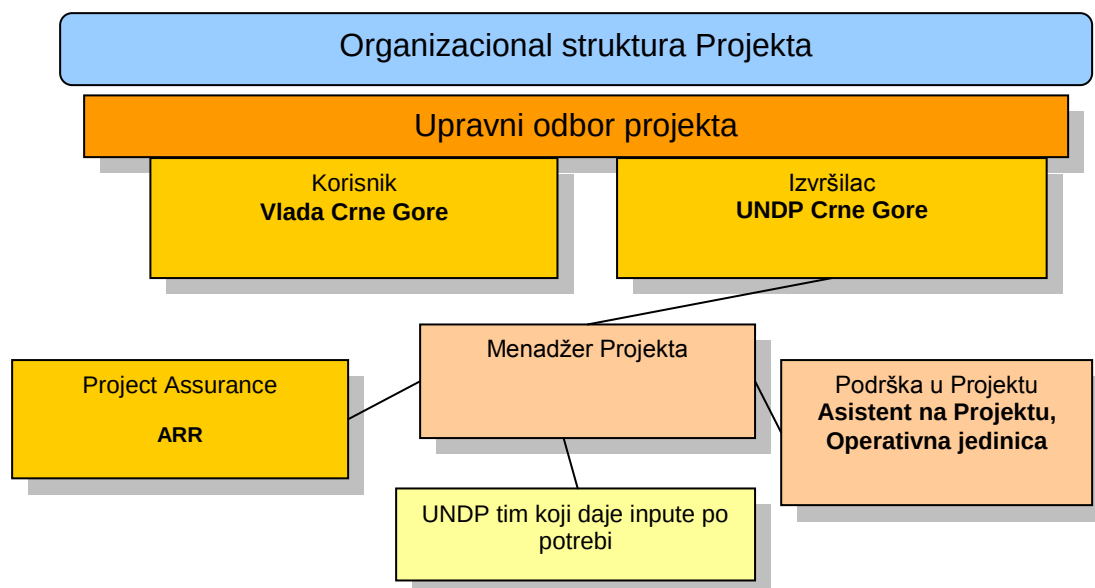
Upravni odbor projekta biće sastavljen u dogovoru sa Vladom i u njemu će biti predstavnici: Vlade (Ministarstava, RDCa) i UNDPa.

Sve dužnosti upravljanja dnevnim aktivnostima Projekta obavljaće Menadžer projekta kojega postavlja UNDP, pod nadzorom asistenta stalnog predstavnika UNDPa (ARR). Uloge i zaduženja vezana za realizaciju Projekta biće u skladu sa Smjernicama UNDP za upravljanje rezultatima, gdje se definišu minimalni uslove koje treba ispuniti da bi UNDP mogao prihvatiti odgovornost za korišćenje resursa tokom realizacije aktivnosti Programa.

Menadžer Projekta iz UNDP-a obavljaće sljedeće aktivnosti:

- 1) koordinacija tehničkih, administrativnih i finansijskih aktivnosti projekta;
- 2) obezbjeđivanje aktivnosti praćenja i kontrole;
- 3) finansijsko upravljanje projektom (uključujući vršenje isplata);
- 4) rješavanje problematičnih tačaka ("bottlenecks"), i
- 5) priprema materijalnih i finansijskih izvještaja za Odbor Projekta i za UNDP.

Struktura Organizacije Projekta i Odbora Projekta prikazana je na sljedećem dijagramu.

Menadžer Projekta iz UNDP-a predavaće redovne izvještaje o napretku Upravnom odboru projekta kada se sazove sastanak Odbora. Menadžer projekta obezbijediće redovno organizovanje sastanaka Upravnog odbora.

Zaposleni Kancelarije UNDP u Crnoj Gori pružaće strateške savjete i administrativnu podršku i biće zaduženi za isplatu sredstava, finansijsku kontrolu i izvještavanje. Tim za podršku UNDP-a, uz opšte smjernice ARR obezbijediće da Projekat dobije informacije o tome što je naučeno iz iskustva UNDP-a sa ranijim projektima i da se to integriše u tekuće projektne aktivnosti u okviru portfolija Socijalne inkluzije.

Korisnik Projekta: Vlada Crne Gore/Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije.

Praćenje i evaluacija

Praćenje i evaluacija sastavni su dio osmišljavanja projekta i upravljanja projektom i njih će vršiti upravljački tim Projekta preko praćenja inputa, aktivnosti, proizvoda (outputa), uticaja i praćenja pretpostavljenih rizika. Nalazi, pouke i preporuke biće dokumentovani u redovnim izvještajima o napretku/aktivnostima projekta koji će se redovno prezentirati Upravnom odboru Projekta.

Plan za komunikacije i monitoring aktiviraće se i ažurirati da bi se bilježile ključne radnje i događaji u procesu upravljanja projektom, a ta evidencija koristiće se da bi se pratili potencijalni problemi, rizici, pouke i napredak. Uz to, projekat će prolaziti kroz periodične preglede (pregled na kraju godine kako propisuju smjernice RBM¹) u skladu sa pravilima i propisima UNDP. Menadžer projekta će kvartalno /polugodišnje predavati izvještaj o napretku Odboru Projekta. Uz godišnji izvještaj biće priložen i finansijski izvještaj.

¹Smjernice UNDP za upravljanje rezultatima

Vidljivost

Da bi građani bili obaviješteni o napretku u projektu i da bi se podstakla pozitivna participacija u projektu, izgradnja i održavanje političke opredijeljenosti i tražnje na strani korisnika, uprava Projekta će – kad god to bude prikladno - distribuirati informacije tradicionalnim komunikacionim kanalima, kao i putem najsavremenijih digitalnih i socijalnih medija i kroz druge aktivnosti za odnose sa javnošću. U saradnji sa timom za Komunikacije UNDPa, tokom početne faze (kada se finalizira plan aktivnosti) biće pripremljen plan za komunikaciju da bi se obezbijedila koordinacija i komunikacija sa samom realizacijom aktivnosti.

SPORAZUM O ZAJEDNIČKOM FINANSIRANJU
IZMEĐU PROGRAMA UJEDINJENIH NACIJA ZA RAZVOJ
I VLADE CRNE GORE

S OBZIROM DA su se Program Ujedinjenih nacija za razvoj (u daljem tekstu „UNDP“) i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu „Vlada“) sporazumjeli da će sarađivati na sprovođenju projekta u Crnoj Gori (u daljem tekstu „Projekat“), opisanom u Projektnom dokumentu “Podrska procesu digitalizacije u Crnoj Gori”, i podnesenom Vladi informacije radi.

S OBZIROM DA je Vlada obavijestila UNDP o spremnosti da UNDP-u prenese finansijska sredstva (“Finansijski doprinos”) u svrhu zajedničkog finansiranja kako bi se uvećala ukupna raspoloživa sredstva za Projekat;

S OBZIROM DA će UNDP imenovati Partnera zaduženog za sprovođenje svakog Projekta koji se finansira iz Finansijskog doprinosa (“Partner zadužen za sprovođenje”)

STOGA su se UNDP i Vlada dogovorili kao što slijedi:

Član 1

1. Vlada se obavezuje da će staviti na raspolaganje UNDP-u Finansijski doprinos u iznosu od 410.000.00 EUR na način opisan u stavu 2 ovog člana.
2. Vlada se obavezuje da će, u skladu sa niže navedenim planom uplata, uplaćivati Finansijski doprinos na račun 510-0-40 (broj računa UNDP: 2341011-10415) u Crnogorska Komercijalna Banka CKB, Trg Vektre bb, Podgorica.

Datum dospijeca uplate

Iznos (u EUR)

(a) 15. Februar 2015

410.000 eur

3. Vlada se obavezuje da će obavijestiti UNDP o uplati Finansijskog doprinosa i to tako što će na email adresu contributions@undp.org poslati sve informacije o predmetnoj doznaci, uključujući sljedeće: naziv Vlade, naziv nacionalne kancelarije UNDP-a, Projekat: “Podrska procesu digitalizacije u Crnoj Gori”, Vladin poziv na broj (ako postoji). Ove informacije treba unijeti i u napomene uz bankarsku doznaku prilikom transakcije upućivanja doznake na UNDP.

4. Ukoliko je uplata izvršena u nekoj drugoj valuti umjesto u američkim dolarima, njena vrijednost se utvrđuje primjenom važećeg operativnog kursa Ujedinjenih nacija na dan uplate. U slučaju da dođe do promjene operativnog kursa Ujedinjenih nacija prije nego UNDP u potpunosti iskoristi datu uplatu, vrijednost preostalog iznosa sredstava shodno će se prilagoditi novom kursu. Ukoliko u tom slučaju dođe do smanjenja vrijednosti preostalih sredstava, UNDP se obavezuje da će o tome obavijestiti Vladu kako bi se utvrdilo da li Vlada može da opredijeli dodatna sredstva. U slučaju da dodatna sredstva ne budu obezbijeđena, finansijska pomoć koju UNDP predviđa za Projekat može se umanjiti ili privremeno ili trajno obustaviti.
5. Prethodno navedeni plan uplata podrazumijeva da se Finansijski doprinosi moraju uplaćivati prije sprovođenja planiranih aktivnosti. Plan se može izmijeniti kako bi se uskladio sa tempom napredovanja u izvršavanju projekta.
6. Svi finansijski izvještaji i bilansi izražavaju se u američkim dolarima.
7. UNDP može prihvatiti Finansijske doprinose u nekoj drugoj valuti umjesto u američkim dolarima ukoliko je ta druga valuta konvertibilna ili ukoliko je UNDP može odmah koristiti, a shodno uslovima iz stava 6 ovog člana. Svaka promjena valute podrazumijeva prethodnu saglasnost UNDP.
8. Svaki prihod po osnovu kamata koji se pripisuje na Finansijski doprinos ide u korist Računa UNDP-a i koristi se u skladu sa postojećim pravilima UNDP-a.

Član 2

1. Shodno odlukama i uputstvima Izvršnog odbora UNDP-a koji se ogledaju u njegovoj Politici o povraćaju troškova iz drugih sredstava, na Finansijski doprinos primjenjuje se povraćaj indirektnih troškova kojima će biti izloženi sjedište UNDP-a i strukture nacionalne kancelarije tokom pružanja usluga Opšte podrške za menadžment (GMS). Kako bi se pokrili troškovi GMS-a, na Finansijski doprinos se zaračunava naknada u iznosu od 7%. Uz to, pod uslovom da su nedvosmisleno povezani sa konkretnim projektom (projektima), svi direktni troškovi sprovođenja, uključujući i troškove Partnera zaduženog za sprovođenje, navode se u budžetu projekta pod odgovarajućom stavkom u budžetu i shodno tome se pokrivaju iz projekta.
2. Ukupni iznos sredstava opredijeljenih za ovaj projekat, zajedno sa procijenjenim iznosom naknade za povezane usluge podrške, ne smije premašiti iznos ukupnih sredstava koja se shodno ovom Sporazumu stavljaju na raspolaganje za ovaj projekat kao i sredstava koja mogu biti opredijeljena za ovaj projekat na ime troškova projekta i troškova podrške iz drugih izvora finansiranja.

Član 3

- UNDP će koristiti Finansijski doprinos u skladu sa svojim pravilima i procedurama i u skladu sa svojim uobičajenim procedurama za sprovođenje projekata.
- Upravljanje projektom i troškovima odvijće se u skladu sa propisima, pravilima, politikom i procedurama UNDP-a i, po potrebi, propisima, pravilima, politikom i procedurama Partnera zaduženog za sprovođenje.

Član 4

- Izvršavanje obaveza UNDP-a i Partnera zaduženog za sprovođenje shodno ovom Sporazumu i odgovarajućoj projektnoj dokumentaciji zavisi od toga da li će UNDP primiti Finansijski doprinos u skladu sa Planom uplata navedenim u Članu 1, stav 2, ovog Sporazuma. UNDP ne može početi sa sprovođenjem aktivnosti prije nego što dobije prvu tranšu Finansijskog doprinosa.
- Ukoliko se očekuje ili ukoliko dođe do nepredviđenog porasta troškova ili obaveza (usljed inflatornih kretanja, promjene kursa ili drugih nepredviđenih troškova), UNDP je dužan da Vladi pravovremeno dostavi dodatnu procjenu o tome kolika će dodatna finansijska sredstva biti neophodna. Vlada se obavezuje da će učiniti sve moguće napore da UNDP-u stavi na raspolaganje dodatna neophodna sredstva.
- Ukoliko Finansijski doprinos iz Člana 1, stav 2, ovog Sporazuma ne bude primljen shodno planu uplata, ili ukoliko neophodna dodatna finansijska sredstva iz stava 2 ovog člana ne budu obezbijeđena od strane Vlade ili iz drugih izvora, finansijska pomoć koju UNDP predviđa za Projekat shodno ovom Sporazumu može se umanjiti ili privremeno ili trajno obustaviti.

Član 5

Vlasništvo nad opremom, robom i drugom imovinom finansiranom iz Finansijskog doprinosa pripada UNDP-u. Sva pitanja vezana za prenos vlasništva od strane UNDP-a regulišu se u skladu sa odgovarajućim politikama i procedurama UNDP-a.

Član 6

Finansijski doprinos podliježe isključivo internim i eksternim revizorskim procedurama koje predviđaju finansijski propisi, pravila, politike i procedure UNDP-a.

Član 7

UNDP se obavezuje da će Vladi na njen zahtjev dostaviti finansijske i druge izvještaje sačinjene u skladu sa procedurama UNDP-a koje regulišu izvještavanje.

Član 8

1. UNDP se obavezuje da će obavijestiti Vladu o konačnom izvršenju svih aktivnosti u vezi sa Projektom u skladu sa "Projektnim dokumentom".
2. Bez obzira na izvršenje svih aktivnosti u vezi sa Projektom, UNDP zadržava neiskorišćena sredstva iz Finansijskog doprinosa sve dok sve obaveze nastale po osnovu sprovođenja aktivnosti finansiranih Finansijskim doprinosom ne budu izmirene i dok ne budu propisno privedene kraju.
3. Ukoliko se ispostavi da su neiskorišćena sredstva nedovoljna za izmirenje pomenutih obaveza, UNDP se obavezuje da će o tome obavijestiti Vladu i konsultovati se sa njom o tome kako se predmetne obaveze mogu izmiriti.
4. U slučaju da se Projekat završi u skladu sa projektnim dokumentom, sva sredstva u iznosu manjem od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što su izmirene sve obaveze UNDP će automatski preusmjeriti. Sva sredstva veća od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što se izmire sve obaveze UNDP će preusmjeriti nakon konsultacija sa Vladom.

Član 9

- Nakon obavljenih konsultacija između dvije strane ovog Sporazuma, a pod uslovom da je iznos sredstava Finansijskog doprinosa koja su već primljena, zajedno sa drugim raspoloživim sredstvima u svrhe Projekta, dovoljan za ispunjavanje svih obaveza po osnovu sprovođenja Projekta, UNDP ili Vlada mogu raskinuti ovaj Sporazum. Sporazum prestaje da važi trideset dana od dana kada jedna od Strana u pisanoj formi obavijesti drugu Stranu o svojoj odluci da raskine Sporazum.
- U slučaju da neiskorišćene uplate Finansijskog doprinosa, zajedno sa ostalim raspoloživim sredstvima u svrhe Projekta, nijesu dovoljne za izmirivanje predmetnih obaveza, UNDP se obavezuje da će o tome obavijestiti Vladu i konsultovati se sa njom o tome kako se predmetne obaveze mogu izmiriti.
- Bez obzira na raskid ovog Sporazuma, UNDP zadržava neiskorišćena sredstva sve dok sve obaveze nastale po osnovu sprovođenja aktivnosti finansiranih Finansijskim doprinosom ne budu izmirene i dok ne budu propisno privedene kraju.
- U slučajevima raskida ovog Sporazuma prije završetka Projekta, sva sredstva u iznosu manjem od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu nepotrošena nakon što su izmirene sve obaveze UNDP će automatski preusmjeriti. Sva sredstva veća od 5.000 USD (pet hiljada američkih dolara) koja ostanu

nepotrošena nakon što se izmire sve obaveze, UNDP će preusmjeriti nakon konsultacija sa Vladom.

Član 10

Svako obavještenje ili prepiska između UNDP-a i Vlade treba da se adresira kao što slijedi:

(a) Vlada:

Adresa: Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
Rimski trg 46, Podgorica

(b) UNDP se obavezuje da će po prijemu sredstava Vladi poslati potvrdu elektronskim putem na email adresu datu u nastavku čime se potvrđuje da je UNDP primio doznačena sredstva

email adresa za Vladu: arhiva@mid.gov.me

Za: Vujica Lazović, Ministar za informaciono društvo i telekomunikacije

(c) UNDP: Norimasa Shimomura, v.d. Stalnog predstavnika UNDP

Adresa: Program Ujedinjenih nacija za razvoj
Stanka Dragojevića bb, Podgorica

Član 11

Ovaj Sporazum stupa na snagu pošto ga potpišu obje Strane, na datum kada ga potpiše i druga strana.

POTVRĐUJUĆI NAVEDENO, mi, dolje potpisani, propisno ovlašćeni, potpisujemo ovaj Sporazum sačinjen u dva primjerka na engleskom i crnogorskom jeziku (jezicima).

U ime Vlade:

U ime Programa Ujedinjenih nacija za razvoj:

Vujica Lazović
Ministar za informaciono
društvo i telekomunikacije
Vlada Crne Gore

Norimasa Shimomura
v.d. stalnog predstavnika UNDP

Datum:
Podgorica

Datum:
Podgorica